

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inzerati
 petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, priljučno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolne sprejema le podpisane in zaostale frankovane.
 Receptivov se ne vrača.

Posamezne številke: 10
 v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 0
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1 25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

SPLOŠNA DELAVSKA STAVKA V ITALIJI

Mobilizacija fašistov.

— Rim, 31. julija. (Stefani.) Organ socialistične stranke »Avanti« priobčuje proklamacijo delavskih organizacij, ki so napovedale splošno delavsko stavko. Stavka prične danes o polnoči. Na drugi strani so fašisti izdali proglas, ki pozivljajo delavstvo, naj mirno dela naprej in naj ne stopi v stavko. V slučaju stavke proglašajo socialisti, da napravijo tekoni 48 ur sami red v državi.

— Rim, 31. julija. (Stefani.) V severni Italiji je že izbruhnila splošna delavska stavka. Fašisti so italijansko vlado pozvali, da tekoni 48 ur napravi red in mir. V nasprotnem slučaju izjavljajo, da bodo fašisti sami prevzeli krmilo države, da se bodo postavili na čelo države in na ta način napravili popolni red in mir v državi.

KONCENTRACIJA GRŠKIH ČET PRED CARIGRADOM.

— Carigrad, 31. julija. (Havas.) Ministrstvo zunanjih zadev je vsem višjim komisarijem odpisalo noto, v kateri obširno poroča o koncentraciji grških čet. Omenja, da je Grška pripravila okoli 30.000 mož močno armado. Dalje opozarja ministrstvo zavezniške na to, da Grška s to koncentracijo krši nevtralnost Carigrada, ki so jo bili proglasili zavezniški sami. V turških krogih vlada veliko vznemirjenje.

— Berlin, 1. avgusta. (Izv.) Iz Odrina javljajo privatna poročila, da je že prišlo ob čatalški nevtralnosti in turških četami. Grške izvidnice so bile zavržene. V Carigradu je nastala velika panika. Turško prebivalstvo je začelo bežati iz mesta. Carigradski Grki prirejajo velike manifestacije in nestrpno pričakujejo prihoda grške armade v mesto.

— London, 31. julija. (Reuter.) Iz poluradnega vira izvem, da pripravljajo Velika Britanija in Francija

ja za slučaj, ki ga pa ne smatrajo za možnega, posebno akcijo zavezniškov za varstvo nevtralnosti Carigrada. V tem oziru obstoja popolno soglasje. Radi turško-grškega konflikta sprožena vprašanja bodo predmet važnih razgovorov med ministrskima predsednikoma Francije in Anglije takoj, ko pride Poincaré v London.

— London, 31. julija. (Reuter.) Po časopisnih poročilih iz Carigrada naznanja kemalistična vlada, da bodo v slučaju, če grške čete prekorajo črto pri Čataldži, tja odposlane kemalistične vojne čete v obrambo Carigrada.

— London, 31. julija. (Reuter.) Grški poslanik v Londonu je izjavil nekemu poročevalcu, da se zadnja grška nota nanaša samo na Smirno. Vest o nameravanem napadu na Carigrad so nesmiselne. Orki ne bodo storili ničesar, kar bi jih spravilo v konflikt z zavezniški.

VELIKANSKA PANIKA NA DUNAJSKIM BORZAM.

— Dunaj, 1. avgusta. (Izv.) Včerajšnja borza je bila pod vtisom poročila o rapidnem padanju nemške marke in o velikih zakulisnih spekulacijah na nemških borzah. Na dunajski borzi je pa tudi nastala velika panika, ker je krona začela zopet padati. Padec je povzročil na borzi prave zmede. Borza se je pa prav tepla za češke krome. Nekateri vrednostni papirji češkoslovaških industrijskih podjetij so dosegli kolosalne milijonske vrednosti. Splošno naglašajo, da povzroči ta borzni padec krone velikansko druginjo po vsej Avstriji.

KONFERENCA POSLANIKA BALUGDŽIČA.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Atenski poslanik Balugdžič se jutri zvečer vrne v Atene. Tekom včerajšnjega dneva je imel daljše razgovore s predsednikom demokratske stranke Ljubo Davidovičem in ministrom Svetozarjem Pribičevićem.

Makedonija pa Bolgari.

Odkar je obstajala samostojna Srbija, je Turčija imela interes, svoje jugoslovanske podanike ob mejah Srbije prištevati Bolgarom, ki so vsi bili njeni podaniki. Pa tudi narod sam se je najbolje izogibal vsake sumnje irredentizma, ako je dopustil, da se ga prišteva k Bolgarom. Makedonci, pravijo, so prehod med Srbi in Bolgari, pa kakoršne bodo imeli šole, tako se prijedino ali Srbom ali Bolgarom. Tako so na Koroškem Slovence prištevati Nemcem.

Po osamosvojitvi Bolgarije so Bolgari na tako pripravljenih tleh razvili najživahnejšo agitacijo, tekmovali sta »notranji« in »zunanj« organizaciji, izdajali so skozi desetletja za učitelje in svečenike ogromne svote, dosegli neodvisnost od patrijarhata, med tem ko Srbija radi svojih notranjih političnih razmer, posebno pa radi nasprotstva Avstrije ni mogla razviti uspešne propaganda v obmejnih turških krajih. Favorizirani in hvaljeni kot element reda na Balkanu so Bolgari dobivali posojila brez posebnih težkoč, med tem ko Srbi, dan za dnem omalovaževani in poniževani od Avstro-Ogrske, niso mogli udeleževati se.

Ko je po dogovoru v Münstegu o sodelovanju Avstrije in Rusije v Makedoniji, če se ne motim, ob nevoletnem sprejemu srbski poslanik cesarju Franju Josipu omenil avtonomijo za Staro Srbijo, so v bližini stoječi slišali cesarjev odgovor: »o kake avtonomiji ne more biti govora!«

Ob proglasitvi kraljestva se je kralj Ferdinand imenoval »kralj Bolgarov«.

Tako so stale razmere zelo ugodno za Bolgare ob prvi balkanski vojni. Ker so zvezani Srbi in Bolgari izvojevali od Turčije mnogo več, nego so si bili pričakovali, bi bil imel ruski car odločiti o pripadnosti sporne ozemlja. Z zavratnim napadom na zavezniške Srbe je kralj Ferdinand to preprečil.

Kaznovan in ponižan je ob izbruhu svetovne vojne težko čakal

trenotka, ko bi tudi on mogel poseči v boj. Njegova zasluga je v prvi vrsti bila, da se je Bolgarija odločila za napad.

20. septembra 1915 se mu je cesar Vilhelm brzojavno zahvalil »za njegovo prav osebeno, ravnotako odločno kakor da lekovidno delo« pri sklepanju zveze.

Da bi se stvar ne videla kakor dogovorjen napad na Srbijo, je bil 11. oktobra 1915 na samoti izzvan incident, ki so ga opisali kot srbsko izzivanje. Nesreča za Bolgare je, da je kralj našel v narodni vladi sami pomagače za izvršitev svojih zločestih namer.

Da se vse to pozabi, treba časa in dobre volje z obeh strani.

V Kamniku, v juliju 1922.

Dr. Ivo F. Šubelj.

SPORAZUM Z ITALIJO. — PO OBLASTILO ZA PODPIS SPORAZUMA. — KOMISIJA ZA RAZMEJITEV Z REKO.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Na včerajšnji seji je ministrski svet razpravljal o sporazumu z Italijo. O seji ni bilo izdano nikako uradno poročilo. Po poročilih današnjih jutranjih listov je podal zunanji minister dr. Ninčić izčrpano poročilo o sporazumu. Ministrski svet je soglasno sklenil, da se naš poslanik v Rimu Voja Antonijević pooblasti za podpis celokupnega sporazuma. Zunanji minister ima takoj poslati posebno pooblastilo našemu poslaniku v Rim.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Sporazum z Italijo je perfekten. Tekom prihodnjih dni bo imenovana posebna komisija za razmejitvev in organizacijo reške države. Kot člani te komisije se imenujejo grof Kulmer dr. Josip Smolaka, dr. Werk, izdajatelj nekdanjega lista »Corriere Adriatico«, admiral Prica ter univ. profesorja v Zagrebu dr. Stražnicki in dr. Silović.

Nemško poletje.

Lipso, 24. julija.

V Nemčiji kaže na poletje vse: čas in politika. Sprejetje zakona za zaščito republike je bil zadnji pomembnejši notranji dogodek. Rajstag počiva do jeseni, zadnji reparacijski obrok je plačan, vladna koalicijska je stara. Na površje sicer silijo bavarske homatije, toda v splošnem je položaj miren in zanesljiv. Ebertov Berlin čuva nad državo.

V tem nekake vrste političnem zastoju pa izbijajo na površje socialni momenti. Zadnji padec marke, nedvomno preračunano povzročeno po nemških gospodarskih in finančnih krogih, je znatno vplival na razvoj druginje, ki se nikkakor noče ustaliti. Cene skačejo. Velikih strajkov za enkrat se ni, toda nerazpoloženje v množici narašča. Vsi delovni sloji zahtevajo zboljšanje gmotnega položaja. Podjetniki so z delavstvom v mezdih pogajanjih. Oglašajo se tudi že državni uradniki in zasebni nameščenci, kar je jasno razumljivo, zakaj srednji sloj trpi v Nemčiji materijelno prav tako kakor drugod; njegovo gmotno stanje je veliko mišernejše nego pri nas na jugu. Vse ustanove in naprave tožijo o gmotnih bremenih in brezposelnost raste v Nemčiji kljub razmeroma dobri produkciji. Kje tihi vzrok te gospodarske depresije?

Enkrat in predvsem v devalvaciji marke. Berlinski kabinet si sicer prizadeva, da se vrednost denarja ne zmanjša — toda kako storiti kaj v prid marke, ko pa so veliki nemški industrijski krogi nezadovoljni s politiko lojalnosti, na katere načelijo stoji Wirthova vlada? In tako teče stroj za tiskanje bankovcev v prestolici dalje ter pospešuje pot Nemčije v slepo ulico denarstva. Ali se bo ta umetni manevar nemških vlad neprijaznih finančnikov in podjetnikov posrečil, je seveda vprašanje. Vendar vsi, ki delajo zanj, zasledujejo cilj oškodovanja entente, zlasti Francije. Ako pa se ne bi znalo tako početje maščevati baš nad Nemčijo in njenim ljudstvom — to bo pokazala bližnja prihodnost.

Vitimir: S potovanja slov. abiturientov po srbski zemlji.

(Konec)

Na poti proti postaji nam je pravil g. Spasović, prof. zgod. v Paraćinu, o znamenitosti majhne prirope hišice ob cesti: Bilo je za prve srbske ustaje proti Turkom l. 1804. Srbi so premagali na selu Ivankovci blizu Paraćina niškega poglavarja Hafis pašo. Ta ni smatral svojega poraza resno in se umaknil v to hišico. Ponoči so opazili vstati na bližnjem brdu luč iz stanovanja paše. Kapetan Stevan je zaprosil glavarja vstašev Karagjorgja, naj mu dovoli, s topom ustreliti na pašino hišo. Karagjorgje ni dovolil takoj. Ko pa je kapetan skoro prisegel da zadene hišo, je popustil Orni Jurij. Top je zagrmel in zdrobil paši nogo. Pokrajina je bila v kratkem rešena dušmanina, Hafis paša pa je umrl v Nišu.

V vagonih, z zelenjem okrašenih, smo se pripeljali ob pol osmih zvečer v Niš. Velikanski peron je bil nabit občinstva. Pozdravni zastopnice Kola s. s. je odgovoril tov. Jelenc.

Četrtek 13. julija. Mesto Niš (25.000 preb.) leži ob Nišavi, kjer je ležalo staro rimsko mesto Naisus. Tu je važna no križišče železnic, središče niške eparhije, več srednjih šol, živahna trgovina. Sploh za Beogradom najvažnejše mesto v severni Srbiji.

Krasna saborna cerkev sv. Arhangelila iz l. 1857. V cerkvi nam je govoril domači prota v duhovniški obleki: stoječ pred tem edinim križem Kristusa Odraslejši, stoječ pred tem edinim zna-

menjem bratske slege in ljubavi ne morem prikriti svojega čustva, da vas pozdravim srčno: dobrodošli! Ta svetli hram od sedaj, sedaj in od sedaj je molil, molil in bo molil za krščansko ljubav. Tudi danes molim k Bogu, naj vas blagoslovi in okrepi, da uresničite svoje lepe plemenite želje. V odprti veži zunanje cerkve so v kamenitem grobu shranjene kosti mnogih svetnikov, ki so bili od Bolgarov umorjeni. Na spominski plošči, videni v steno cerkve, smo čitali: »Vrlim pastirima cerkve i vernim sinovima otažbine palim na straži službe svoje...« Mir Vašem prahu, slava Vam i vječnaja pamjat! Prad tem svetim mestom je govoril prota: »Kot bodočim kulturnim delavcem naše države vam je potrebno, da se upoznate z vsemi prilikami in okolnostmi, najbolj z onimi, na kojih počiva naša država. Presim vas, ne zamerite mi, ker vam moram reči istino in pomračiti ono radost, ki jo čutite v naši sredini. Zai mi je, ker moram mesto radosti stvoriti v vaših srcih žalost. Ali to moram, ker brat bratu ne more drugače povedati nego samo istino. Pred istino nobena nauka ne boži, najmanj pa z zgodovino. Nahajamo se pred grobnico, kjer leže žrtve svetnikov mučeniško pobitih od našega neprijatelja Bolgara. Za časa okupacije, ko je naša vojska morala zapustiti domače ognjišče, so ti, ki leže tu — preko stotina njih — največ svetniki in protojereji, vztrajali doma in bili narodu učitelji in pastirji. Ta ljubav je tako jaka, ta je storila, da s svojimi očmi gledamo nje kot mučeniške žrtve našega osvobođenja in ujedinenja. Ne mislite, da vam hočem vzbuditi mržnjo. Ne želim tega, ker tudi mi, ki smo najbolj užalošćeni, smo apelirali samo na pravo božje in naj ono vodi vsakemu po zaslugah. Ne pozivam vas na neprijateljstvo;

toda prisedite sami, je li bilo to človeško ali vendalsko: samo na kratko: Ko so pridrevli polni mržnje in sovraštva do nas, so najprej polovili svečenike in druge narodne predstavnike. Odvedli so jih od njihovih rodbin daleč ven v planine. Nikdo ni znal, kam ga vlečejo, nikdo ni bil siguran svojega življenja. Sovinizem bolgarski je prekorajil vse meje. Pred temi stojimo danes. Pravi trenutek in pošteno je, da tem svojim sinovom, ki so nas pripeljali do edinstva, tudi mi zakličemo: »Hvala in slava!« Protja je opravil s svojima svečnikom molitve za rajne. Iz dvorane je donel pretresljivo: Gospodin pomilni, vječnaja pamjat! Slovenci so se gnetli k spominski plošči, na grobu je plakal star gospod, čigar dva sinova ležita v grobnici, poleg njega se je pa solzila sključena ženica, ki je prinesla v čaši svežih rož svojemu nepoznanemu sinu... Tudi marsikatero slovensko oko je bilo rosnó.

Niška saborna cerkev je največja v Srbiji. Poleg nje je še lepo ohranjena pet sto let stara manjša cerkev.

Predno smo šli preko Nišave v rimski del mesta, smo se ustavili pred spomenikom, ki ga je dal postaviti niški vladika Dositej. Tu so obeeili Turki l. 1821 škofa, proto, več svetnikov in meščanov, ker so bili v zvezi s srbsko državo. Ki takrat še ni obsegala Niša. Prof. Kosta Pop - Manić, rodóm iz Niša je govoril: »Dragi bratje Slovenci! Došli ste iz kulturne Slovenije v naš zavičaj Niš. Z vašo pomočjo se bodo povzdignile tudi naše pokrajine. Evo vam malega spomenika. On je sicer nem, pa kljub temu svedoči vernemu naraščanju, zakaj je tu. Ko pridete domov v Slovenijo, povejte tam, da ste videli spomenike, ki govorijo o mukah in trpljenju našega ljudstva in da je edino delo rešitev naše države!«

Ker je bil starodavni rimski most čez Nišavo v svetovni vojni porušen, je v gradnji nov most. Menda je vse ogromno obzidje rimskega mesta še popolnoma ohranjeno.

V tej trdnjavi je bil rojen l. 274 Konstantin, poznejši znameniti rimski cesar. Tu se vidijo majhni grčki, kjer so bili postavljeni v svetovni vojni težki srbski topovi. Na lesenem spomeniku smo brali: »Na ovome mestu bila su vešala, gde su nebraća Bugari vešanjem oduzimali živote našim nezastignom življu.« Preko dva tisoč Srbov brez obsojda je bilo tu obešenih. Na drugem mestu: »Orde leže neznane nevine žrtve bugarskog barbarstva.« Pred zid so postavljali žrtve in jih z mitraljezami in navadnimi puškami postrelili. V zidu je polno uredin in krogelj od pušk. Ta skupni grob je odprla mednarodna komisija in vse fotografirala.

Vprašal sem g. prof., kje bi mogel dobiti opis zgodovine preteklih stoletij mesta Niša. Odgovoril mi je: Danes ga ne dobite. Po vojni se nismo imeli prilike izdajati takih knjig: kar pa smo imeli prej, so vse uničili Bolgari. Zvečer so hodile natrulte in pobirale vse, kar je bilo tiskanega. Gorje, če bi bili koga našli, ki bi bil skril knjigo! Na mestu bi bil ustreljen. Svojo najljubšo knjigo Sveto Evandjelje sem moral odati. Po ulicah so goreli kresovi srbskih knjig... Pred zadnjim zidom v notranjosti stoji marmorni spomenik z napisom: »Milan Obrenović, knjaz srpski, oslobodi Niš 28. decembra 1877.«

Popoldne smo posetili Čele-kulo. Na trdni masi, ki ima obliko velike pri-sekane piramide, je videti vse polno izdolbin, kjer so bile nekdanj same lo-banje. Tri lobanje se še danes vidijo.

Ko so Turki udušili prvo vstajo Karagjorgja, so vtisnili lobanje padlih

Srbov v to piramido ob cesti, da bi bila Srbom v strah in opomin, naj se ne upajo več ganiti. Prof. Pop. Manić mi je pripovedoval spomine svoje stare matere, kakšen strah je prevzemal Srbe ob pogledu na ta stolp. Pozneje je cerkvena oblast zahtevala, da se lobanje pokopljejo, civilna oblast pa je dosegla, da so ostale tri lobanje v spomin. Ob štirih vhodih stavbe, ki čuva v sebi Čele-kulo, je zapisano: »1804—1904. Prvom srpskom oslobodcu posle Kosova Karagjorgju i njegovim drugovima za uspomenu stogodišnjice zahvalni potomci učenci-će niških narodnih škola.« — »Slava Karagjorgju, Singieliju i čegarim junacima na dan proslave stogodišnjice ustanka pod voždom Karagjorgjem 19. maja 1904 god. Niški građani.«

Prof. Gjorgjević je govoril pred Čele-kulo: »Kar ste videli v trdnjavi, je še malo. Mnogo več je v zemlji skritega. Veseli me, da ste prišli kljub mnogim težkočam, da vidite te znamenitosti.« Nadaljeval je o srbski zgodovini od njenega početka, posebno pa o vstaji za Karagjorgja. Ena vojska je stala pred Sarajevom, druga pred Karagjorgjem v Sandžaku, tretja, moravska, pred Nišem. Komandant zadnje je bil vojvoda Miloje Petrović. Z njim sta bila Petar Dobrinjac in Veljko Petrović. Preden so napadli trije Turke, so se sprli in sta zadnja dva odšla v Timočko Krajino, ne hoteli poslušati poveljnika. Ostal je torej edini Miloje. Niški paša je pridrvel s 30.000 Turki na Srbe. Miloje Petrović je zapalil zalogo smodnika in Srbi ter Turki so poginili. Lobanje tu poginulih naših bratov so Turki vtisnili na Čele-kulo. Nadalje je pravil: »Še večkrat pozneje smo imeli posla s Turki. L. 1915, ko smo bili premagani, pa pridejo naši sosede Bolgari. Tri leta so vladali do Morave in skušali pobol-

Snomíniaite se Družbe sv. Cirila in Metoda.

Telefonska in brzojavna poročila.

VPRAŠANJE VOJNE ODŠKODNINE.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Sedaj je postalo zelo aktualno vprašanje zakona o vojni odškodnini. Parlamentarne skupine zahtevajo, da pride ta zakon v razpravo še pred odgoditvijo narodne skupščine, to je še pred začetkom parlamentarnih počitnic, ki trajajo do 20. oktobra.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Na včerajšnji seji je ministrski svet razpravljal vprašanje o izplačilu vojne odškodnine. Vojna odškodnina se spremeni v rentne obveznice, ki se imajo izplačevati leta 1925. Radi obresti je nastal med parlamentarnim odborom, ki ima nalogo proučiti zakon o vojni odškodnini, in vlado oster konflikt. Odbor zahteva 3% obresti, dočim vlada vstraja pri 2%. Vlada je predložila odboru in posrednim parlamentarnim klubom svoje predloge: 1.) odškodnina se odmeri v rentnih obveznicah, ki se imajo izplačati tekom 50 let, pričnši s 1. januarjem 1925. 2.) rentne obveznice se obrestujejo z 2%, 3.) finančno ministrstvo ima potem upravo državnih dolgov izplačevati te obveznice. V parlamentarnem odboru so bili ti predlogi odklonjeni.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Radikalni in demokratični klub sta včeraj razpravljala o vprašanju vojne odškodnine. Radikalni klub je sklenil v celoti sprejeti vladne predloge z edino to spremembo, da vlada prične izplačevati odškodninske rente že 1. januarja 1924. Radikalni ministri so odobravali ta sklep kluba. Tudi demokratični klub je razpravljal o vladnih predlogih glede vojne odškodnine. Do definitivnega sklepa ni prišlo. Klub danes nadaljuje razpravo.

DRŽAVNI SVET.

— Beograd, 1. avgusta. (Izvir.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je danes dopoldne predložil predsedniku narodne skupščine dr. Ivanu Ribarju listo kandidatov za državni svet na temelju člena 103. ustave kraljevine SHS in člena 2. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih. Lista vsebuje 24 kandidatov. Ti so: 1) dr. Mihajlo Poličević, minister n. r.; 2) Velisav Vuković, minister n. r.; 3) Miloslav Rajčević, minister n. r.; 4) Živojin Arangjelović, načelnik ministrstva pravde; 5) Aleksander Stanišević, min. n. r.; 6) dr. Jovan Bogdanov, veliki župan; 7) dr. Fran Potočnjak, bivši podban Hrvatske in Slavonije; 8) Mihajlo Cerović, načelnik ministrstva notranjih del; 9) Ilija Djukanović, direktor gimnazije v Skoplju; 10) Dim. Popović, bivši poslanik; 11) dr. Ibrahim Defterdarević, načelnik glavnega oddelka pokrajinske uprave v Sarajevu; 12) Ivan Skarja, (Slovenec) univ. docent v Ljubljani; 13) dr. Dominik Mazi, narodni posl., Dalmacija (Jug. klub); 14) Lazar Jankulović, narod. posl.; 15) dr. Nikola Gjorgjević, pokrajinski namestnik v Sarajevu; 16) dr. Maks Rožić, odvetnik na Sušaku; 17) dr. Mita Mušicki, narodni poslanec, (rad.); 18) Mihajlo Radivojević, sodnik prvostopenjske sodišča v Beogradu; 19) Dim. Karič, predsednik apelacijskega sodišča v pok.; 20) dr.

Radivoj Jovanović, direktor državnih dolgov; 21) dr. Savo Vukanović, gradbeni nadsvetnik; 22) dr. Stefan Sagadin, načelnik v ministrstvu za izenačenje zakonov, (Slov.); 23) dr. Rudolf Sardelić, sekcijiski načelnik in 24) Tugomir Alajpović, profesor in načelnik oddelka za prosveto pri pokrajinski upravi v Zagrebu.

Na osnovi zakona o državnem svetu ima narodna skupščina pravico, da izvoli od teh kandidatov polovico, dočim ima kralj pravico imenovati drugo polovico kandidatov. Kralj je kandidatno listo že odobril.

ITALIJANSKA VLADNA KRIZA.

— Rim, 31. julija. (Izvir.) Kralj je v soboto dopoldne sprejel voditelja socialistične parlamentarne skupine Turattija v enourni avdijenci. Listi naglašajo velik pomen tega dogodka. Ekstremni socialisti nasprotno pa ostro obsolajo Turattijev korak in »Avanti« izjavlja, da je treba smatrati pristaše, ki propagirajo sodelovanje socialistov v parlamentu z meščanskimi strankami, odslej dalje za izven stranke stoječe.

— Rim, 31. julija. (Izvir.) Orlandova mislija za sestavo kabineta ni uspela. Kralj je poklical v avdijenco predsednika zbornice de Nicolero. Nato je imel zvečer daljšo konferenco s Facto, kateremu bo najbrže podana naloga za sestavo kabineta. Socialisti so odklonili sodelovanje v parlamentu z meščanskimi strankami, ker ne morejo skupno delovati s svojimi naihujsimi nasprotniki, s fašisti. Razgovor socialističnega voditelja Turattija s kraljem je povzročil v socialističnih vrstah napčen spor, ki je povzročil v socialistični stranki popoln razkol. Naznana se ustanovitev nove socialistične stranke pod vodstvom Belle. Turattijeva socialistična skupina, ki zasleduje politiko zmernosti in previdnosti, je za sodelovanje v vladi pod edinim pogojem, da so izključeni iz nje fašisti.

V ZRAKOPLOVU OKOLI SVETA.

— London, 31. julija. (Izvir.) Major Blakie je z zrakoplovom priplul v Lahore v Indiji.

Borzna poročila.

— Zagreb, 1. avgusta. (Izvir.) Zaključek: Devize: Curih 15.50, 15.75, Pariz 6.75, 6.85, London 377.50, 380.—, Berlin 13.25, 14.—, Dunaj 0.18, 0.205, Praga 205.—, 210.—, Trst 3.80, 3.837, Newyork 83.50, 83.50, Budimpešta 4.70, 4.75. Valute: dolar 82.—, 83.—. — Curih, 31. julija. (Izvir.) Predborza: Zagreb 1.62, Berlin 0.83, Dunaj 0.0125, Praga 12.85, Budimpešta 0.26, Milan 23.65, London 23.38, Pariz 43.—, Newyork 5.255. — Curih, 31. julija. (Preko Dunaja.) Zagreb 1.625, Dunaj 0.013, Budimpešta 0.27, Berlin 0.80, Praga 12.751, Milan 23.76, London 23.36, Newyork 5.255. — Milan, 31. julija. (Izvir.) Zagreb 6.52, Berlin 3.40, Praga 50.—, Pariz 179.—, London 98.40, Newyork 22.—, Curih 419.—. — Curih, 31. julija. (Direktno.) Zagreb 1.699, Berlin 0.819, Milan 23.69, Praga 12.701, London 23.361, Newyork 23.361, Pariz 42.74, Newyork 5.251. — Trst, 31. julija. Zagreb 25.80, Berlin 3.30, Praga 50.15, London 97.80, Pariz 179.70, Curih 476.—, Newyork 21.85. — Praga, 31. julija. Zagreb 48.50, Berlin 6.40, Milan 186.—, London 182.—, Curih 785.—, Pariz 332. 0, Newyork 41.50. — Berlin, 31. julija. Beograd 805.—, Milan 3050.—, Praga 1598.—, London 2975.—, Curih 12.700.—, Pariz 5405.—, Newyork 670.—. — Tečaj dunajsko električne borze dne 31. julija. Juliusbahn 284.900.—, Credit 17.400.—, Sev. železnice 8,120.000.—, Drž.

železnice 855.000.—, Alpinke 310.000.—, K. J. G. 420.000.—, Krupp 302.000.—, Škoda 649.000.—, Trboveljske 170.000.—.

POMEMBNA ODBOROVA SEJA JUGOSLOVENSKEGA ŠUMARSKEGA UDRUŽENJA.

V dnevi 20. do 25. julija t. l. se je vršila VI. redna seja odbora JSU v Sarajevu. Seja je imela karakter ankete, na katero so bili odposlani eksperti ministrstva šum in rudnikov ter predstojnik Šumarskega oddelka v Zagrebu. Razprav so se udeležili tudi uradniki direktorata šum v Sarajevu. Iz Slovenije so se udeležili seje odborniki: gg. ing. Ružič, F. Lang, J. Goederer, A. Rihteršič.

Najpomembnejša točka dnevnega reda je bilo preciziranje stališča JSU nasproti ekspropriaciji velikih šumskih kompleksov, to je agrarni reformi z ozirom na gozdarstvo. Po dolgotrajnem temeljitnem obravnavanju je bila sestavljena in sprejeta obširna resolucija kot odgovor na vprašanje, ki jih je sivočasno postavila anketa JSU (vidi »Šumarski List« 1922, stran 181). Pred vsem se je ugotovilo, da se člen 41. al. 1 državne ustave ne more tolmčiti splošno, imperativno, temveč fakultativno, to je, da se ekspropriacija velikih šumskih kompleksov mora izvršiti le tam, kjer in v kolikor to zahteva ekonomske potrebe naroda, katere se izražajo v gorivu, stavbenem lesu in paši. Nacionalnopolitičnih in obrambnih motivov resolucija ne vpoštevata, ker pri tem ne odločajo strokovni, temveč le interesi nacije in države. Ekspropriacija se ima izvršiti načelno v prid državi; v prid samouprave pa le tam, kjer in v kolikor so produktivne ploskve šumskih občin prebivalstva. Šume na absolutnih šumskih tleh, zaščitne in prepovedne šume, se smejo odsvojiti le v prid države. Šume, ki so last industrijskih podjetij in služijo takim, se smejo odsvojiti le tedaj, če in v kolikor se potrebe okoliškega prebivalstva ne morejo pokriti na kakršniboli način. Pri ekspropriaciji se mora postopati na način evolucije ter vedno imeti pred očmi končni cilj: povzdigo produktivnosti in splošnega blagostanja. Do časa, dokler ne bo ekspropriacija končana, morajo lastniki šum biti zavezani, zadoščati faktičnim potrebam okoliškega prebivalstva na gradbenem in ogrevnem lesu ter na paši v okviru veljavnih zakonov, in sicer potem prosto prodaje.

Ekspropriacija določajo in izvršujejo posebna sodišča, katerih ustanovitev resolucija natančno določa. — O vprašanju pravne odškodnine je dobil končno večino glasov predlog Zagrebčanov (za tla čisti kat. donos, za les cenitve po odkloninskih cenikih), med tem ko je predlog Ljubljancev (s tekočo obrestno mero kapitalizirano povprečna čista renta, plačilo ene tretjine take, ostalo v amortizacijskih obrokih) bil sprejet le kot manjšinski predlog. Oba predloga pa bazirata na predvojni cenah in na zlati valuti.

Potem so prišli na razpravo od posebne komisije ministrstva šum in rudnikov že izdelani odločki načrta splošnega zakona o šumih. Soglasno se je ugotovilo, da se tako važni in dalekosežni zakoni ne morejo sestavljati na brzo roko in le po uradnikih, ki se slučajno nahajajo pri ministrstvu, posebnosti če morajo slednji istočasno vršiti tudi vse tekoče posle. Odbor je določil med članu Udruga posebne strokovnjake ter pravnike iz vseh delov države in je naprosil ministrstvo, da se istim poveri izdelava zakona o šumih. Iz Slovenije sta bila določena gg. vladni tajnik dr. D. Trstenjak in nadkomisar ing. Ružič.

Nadalje se je obravnavalo o izdelavi železniških pragov ter se je sklenila vloga, s katero se opozori ministrstvo šum in rudnikov na ogromno škodo, ki jo utrpí država s prehitro izdelavo pragov iz takšne hrastovine, ki je pripravna za veliko dragocenejše sortimente. Železniški pragi naj bi se izdelovali poglavito iz bukovine, ki je le dovolj in ki je impregnirana še trepežnejša kot hrast za impregniranje bi bilo treba napraviti še dva zavoda kakor je tisti v Kruscu, kar bi zadostovalo za domačo potrebo. Če morebiti tudi ne bi šlo, dobili potrebne naprave na račun reparacij, se bi s prihrankom vrednosti že v par letih popol-

noma izplačala celotna naprava takšnih zavodov.

Obravnavalo se je nadalje o izobrazbi pomožnega šumarskega tehničnega osebja, o carinah in železniških tarifih, o organizaciji eksploatacije državnih šum v režiji, o železniških voznih nadzorstvenih in upravnih državnega šumarskega osebja in drugo. Predmeti so bili odstopljeni posameznim permanentnim delovnim odsekom z nalogo, da jih prouče in da pripravijo konkretne predloge za občni zbor Udruga, ki se bo vršil dne 8. septembra t. l. v Beogradu. — Na zboru se bo po referatu, ki ga ima izdelati odsek za promet, trgovino in industrijo (predsednik g. Lenarčič st.), razpravilo tudi o železniškem programu države.

Po končanem zborovanju so zborovalci ogledali Sarajevo in okolice, potem veliko parno žago družbe Feltrinelli v Svetinah (osem polnojermerikov) ter končno krasne in veličastne destilacijske naprave v Tesliću, ki so največje in nalmodernejše na kontinentu, v zvezi z velikanskimi državnimi šumami tega kraja. Tovarna, ki je bila po preobratu nacionalizirana, oziroma podražljiva, ima 70 spojenih peči in predela lahko do 200.000 m³ bukovine na leto v ogelje. Izkoriščajoč vse mnogobrojne in dragocene produkte suhe destilacije drva do najvišje popolnosti. Največji del produktov se izvažajo v inozemstvo, ker produkcija presega potrebe tuzemstva. — Pri Tesliću se nahajala tudi največja naša moderna trušnjača kožnega semena, ki more izdelati do 8000 kg različnega igličastega semena na leto, kolikor približno znaša točarska potreba vse naše države. Gozdovi, katerih sestavni del je tudi omenjena trušnjača in tudi tovarna, obsegajo v tel. šumski upravi približno 75.000 ha in se izkoriščajo po načrtu. Šume in vse naprave so zvezane s posebno šumsko železnico. Velik del šume se šele prvikrat izkorišča. Tamkajšnji oskrbnik nam je na splošno občudovanje tega bogastva povedal, da je največja smreka, ki jo je posekal v Bosni, merila 67 m višine in čez 30 m³ lesa!

Ing. Ružič.

Eksplodizije.

Rekel sem, da je največkrat vzrok eksplozijam samoumetje. Pristavljam še, da je na drugi strani vzrokov slaba manipulacija v skladiščih vsled nevednosti, nezmožnosti, utrujenosti ali pa tudi kaznjive malomarnosti posameznikov. Dovolite, da kar tukaj povem da se v tem oziru mnogo greši, ker se ne da oskrbnikom in častnikom skladišč prmerne število stalnega in sposobnega delavstva na razpolago. Najvažnejše je stalno osebje, katero si skladišni dobro poudči in izvežba tako, da lahko sigurno in brzo dela. Ravno pri volajških skladiščih se pa dobi za vsako drugo delo nesposobno moštvo, ki se se vsak dan manja ali pa ravno oni dan, ko se najnujnejše potrebuje celo izostane. Sploh malokdo upošteva, kako mučno in opasno delo, ki zahteva celega moža morajo častniki, podoficirji in delavstvo opravljati v smodnišnicah in skladiščih za eksplozivne stvari.

Se en vzrok eksplozije je mogoč, to je zločina rok, o katerih se pri takih nesrečah vedno govori, ki je pa v najmanjših slučajih resnično vzrok. Pred vojno so vse eksplozije v stari Avstriji povzročili Srbi in Rusi. Vsaj tako so pisali časopisi in množili so se napadi na skladišča od noči do noči. Graška »Tagespost« je malo pred vojno prinesla notico o Lazaretfeldu. Tam je ustrelil po noči volak na straži zločinca, ki je hotel zažgati skladišče smodnika. Kako so si ljudje predstavljali zažiganje kamenite stavbe s železnimi okni in vrati, ne vem. Morda ne, kakor da bi zapalili slamnatno streho pri kakem svinjaku. Drugi dan so našli zločinca mrtvega v jarku. Bil je to en revček ki se je napil v bližnji gostilni, zgrešil pot in prikrevsal v nesreči ravno proti stolpu za smodnik in tako našel nesrečno smrt. Voljak pa, ki bi ga bil lahko aretirali ali vsaj odgnal, je nepremišljeno ustrelil in tako moral opraviti svoje obnašanje, si je najbrže izmislil bajko ali pa je bil v noči toliko razburjen, da ni vedel, kaj dela in govori. Povest o tem napadu se je raznesla po vseh časopisih, brez poznejšega resničnega pojasnila. Takol so se pojavili po celi Avstriji napadi na slična skladišča. Tudi na ljubljanskem polju so pokali vsako noč strelji in ko

se je stražnika pozvalo na odgovor, je povedal eno in isto, da je videl, ko se je pripilazil človek proti zidu, včasih z lesto včasih brez nje, itd. To vse je bila fantazija zaspanih ali pa tudi bolazljivih stražnikov. K sreči se tukaj ni pripetila nobena nezgoda. Jaz pa sem imel mnogo dela in pisanja, da sem preprečil, kako neumestno je to mišljenje na srbske zločince. Poudarjal sem, da ako ima kdo res namen, uničiti skladišče, ne bode tako neumen, da bode ponoči skušal zažgati zid ampak bo našel druga sredstva. Na primer poskusi z denarjem podkupiti delavca ali vojaka skladišča da položi neopazeno, predno zapusti po delu skladišče, na primernem prostoru takozvani »pekleniskostroj« katerega si lahko izumi vsak kolekjal premeten mehanikar. In vse je v redu. Sigurno se razleti skladišče.

Konec prib.

Darila.

— Odboru za pomoč gladujočim v Rusiji v Ljubljani so prispeli naslednji darovi: Solško vodstvo Zalec D 171.65, Zora Borštnar, Litija D 161.50, Predilnica v Litiji po g. ravn. Preisu D 250.—, Fran Toros, Ljubljana D 100.—, Ignacij Kamenčan, Ljubljana D 10.—, Terezija Kramberger, Smarjeta D 5.—, Ivan Mihelič, Startirg D 5.—, Občani, Juršinci D 5.20, ravnatelj J. Tomažič, Kijučarovi D 250.—, Okrajni odbor, Kranj D 6581.50, Franc Berlec, Kandija D 5.25, župnijski urad Stari trg D 40.—, Leopold Rant, Polhovgradec D 1.—, Solško vodstvo, Sostro D 25.—, Ravnateljstvo pomož. urada, Ljubljana D 3016.25, D 218.75 in D 35.—, župnijski urad, Bočna D 227.—, župni urad, Rovte D 10.—, Solško vodstvo Velika Dolina D 28.—, Dr. Anton Vilimek, Bizelsko D 100.—, Franjo Krašovec, Stučna D 55.—, Gostilna Mikuz, Ljubljana D 30.—, Jemel Stele, Sp. Šiška D 20.—, Julij Stimec, Sr. Bistrica D 2.—, Uprava »Slovenca«, »Domoljub«, Ljubljana D 250.—, Terezija Klemenčič, St. Vid pri Stični D 10.—, vodstvo II. mestne osnovne šole v Ljubljani D 10.—, Ivan Kovič, Kresnice D 15.—, Jakob Aljaž, Dvovle D 781.75, Okraj. pomož. odbor, Kranj D 987.50, J. Kapetan, Ljubljana D 100.—, Solško vodstvo, Velika Dolina D 20.50, Flits Anton, Blanka D 4.50, Fr. Tomić, Polhovgradec D 1.—, Uprava »Kmetijskega lista«, Ljubljana D 105.68, A. Finžgar, Ljubljana D 50.—, Mestna blagajna, Ljubljana D 12.230.98, Iva Belar, Ponikva D 10.—, Zupanstvo Ribnica D 40.—, Občinski urad Cerknica D 202.50, Občina Cerknica D 500.—, župnijski urad, Pančevo D 40.—, Jože Zmavc, kaplan, Trbovlje D 13.50, gostilna pri »Kraču«, Dolško D 148.50, Okrajno glavarstvo Ptuj D 7658.09, Solško vodstvo, Podgorje D 23.75, Solško vodstvo Zabukovlje D 42.35, krajevni odbor Novošmihel D 2317.65, Solško vodstvo Bučča vole D 26.—, Amb. Ruslan, Murska Sobota D 55.—, Učenke III. razreda vadike, Ljubljana D 30.25, Amb. Ruslan, Murska Sobota D 10.—, Neža Biček, Brusnice D 1.—, Vodstvo osnovne šole, Brežice D 22.50, Okrajni pomožni odbor, Kranj D 200.—, župljani, Češnjice pri Brezicah D 18.20, Solško vodstvo, Dobrava pri Kropi D 36.50, Andrej Lovrenčič, Ljubljana D 805.—, Ana Bufon, Šiška D 20.—, Fr. Zgeč, Ljubljana D 408.—, Solško vodstvo, Moste D 235.25, Mestna blagajna, Ljubljana D 765.25, H. Donič, Bosna D 100.—, Okrajno glavarstvo, Ptuf D 467.35, Zupanstvo občine Toplice D 858.50, Jos. Jurko, Vič D 75.—, Okrajni pomožni odbor, Kranj D 301.—, Povodom cvetličnega dne 25. maja v Ljubljani nabrani znesek D 5033.40, Skupaj D 46.479.22. Dosedaj se je nabralo skupaj D 76.885.65, manj razni mali stroški po D 1115.30, preostane D 75.770.38.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici“!

Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAJ,
Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.

Gospodinj, ki kupujete testenine, makarone zahtevajte samo

P E K A T E T E

Testenine tudi same makarone iz stareznane tovarne ŽNIDARŠČA & VALENCIČ, Mirna Bistrica
dobe se povsod. Zaloge Bunc in drug, Ljubljana, Celje, Maribor.

Mlad oženjen zidar brez otrok, pošten in trezen, želi mesto

hišnika

za takoj ali pozneje. Pisemne ponudbe na upravništvu Slovenskega Naroda pod „Hišnik 5886“.

Redka priložnost!

Za vseskoljski zlet rabim denar, zato prodam usnjato suknjo za avtomobiliste in 2 moški in eno žensko kolo. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5903

Iščem mesta

kot začasnica v kaki trgovini ali pisarni. Večja slovenske stegovarje, strojepljiva ter korespondence in knjigovodstva, sloven koga, srbohrvatskega in nemškega jezika. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5887

Psi foxterrierji

tudi dobri čuvaji, se po ceni prodajo v hotelu „Tivoli“.

Mizarstvo!

Prevzamem popravila, poliranje, bruniranje. Polize se na Krekovem trgu št. 10, pri hišniku.

Rudolf grof Anersperg
Ljubljana, grafica Anersperg
roj. Krištof

poročena

Ljubljana, 29. julija 1922.

Usmiljenim srcem!

Na majhno, dobro idočo trgovino na deželni prosi posojila 25.000 Din. proti zavarovanju na trgovino. Dal bi obresti po 16 od sto. — Ponudbe pod „Majhna trgovina 5899“ na upravo Slov. Naroda. 5899

Kontoristinja

z daljšo prakso, večja popolnoma slovenske in nemške, deloma srbohrvatske in vseh kontornih del, zanesljiva, poštena in dobra moč, želi prenesti službo. Ponudbe na uprav. Slov. venskega Naroda pod „Poštena/5891“

Kočijaž

zanesljiv in priden 40 let star, sedaj v grščini, želi službo. Cenjene ponudbe pod „Priden/5908“ na uprav. Slovenskega Naroda. 5908

Kupi se

pozi za ježo. Istotam se kupi omara za knjige. Cenjene ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Poni/5908“.

Pult in stelaža

za speccije, dobro ohranjena, takoj na prodaj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5904

Anton Steiner

mestni tesarski mojster v Ljubljani

prevzame vankovrstna tesarska dela, kakor strešne stole, kupole, stolpe, mostove, vrtno utice itd. Parna žaga z vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Domača industrija.

Moderno urejena majhna nova tovarna raznih igrač in galanterijskih izdelkov, ki poseduje svojo varstveno znamko, domaći in nemški patent, 400 kapitalista ali trgovca kompanija z 200.000 do 300.000 Din. Ponudbe pod „Najboljša bodočnost 5894“ na upravo Slovenskega Naroda. 5894

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in prihičnami se leže v novi hiši. Tudi bližnja okolica Ljubljane ni izključena. V poštve pridejo tudi meblarna stanovanja. Ponudbe pod „Zračno stanovanje 5910“ na upravo Slov. Naroda. 5910

Ženitna ponudba.

Mlad gospod, Amerikane lepe zunanosti, okrog 1.000.000 K premoženja, želi seznanja z gospodino ali vdovo od 20 — 30 let, katera bi imela lastno trgovino ali gostilno. Ponudbe je poslati na poste restant pod „Srečna bodočnost št. 111“ Kranj, Gorenjsko. Tajnost zajamčena. 5902

Avtomobile kolesa, motorje pnevmatiko vseh vrst olje - bencin

in druge potrebščine ima vedno v zalogi

F. Florjančič
Ljubljana.

Hiša se prodaja

z velikim vrtom v bližini Sv. Petra v Ljubljani. Kupcu na razpolago tudi lep stanovanjski objekt. Več se poizve: Sv. Petra cesta 95. 5900

Mlad, inteligenten gospod
23 let star, z znanjem slovenskega, nemškega, srbohrvatskega jezika ter knjigovodstva, išče mesta pisarniškega praktika, obč. tajnika ali kako drugo mesto. Ponudbe pod »Zanesljiv 5881« na upravo Slov. Naroda. 5881

Meblovana soba

(popreje tudi kabinet) s plinom na Duma se odda ali zamenja s pohištvom. Ponudbe: Glavna cesta IV okraja/5880 na upravo Slov. Naroda. 5880

Majhen lokal

za pisarno se išče. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Pisarna/5883«. 5883

Prodajalka

z dobrimi spričevili želi mesta v trgovino, najraje na deželo. Naslov pove upravo Slov. Naroda. 5907

3000 kron nagrade

tistemu, ki preskrbi stanovanje 2-3 sob s kuhinjo v sredini Ljubljane v stari hiši ali v novi zgradbi, s pohištvom ali brez njega. Lahko plača stanovanje za pol leta naprej. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5884

Strojni inženjer

se išče za takoj, za novoustanovljeno mehanično delavnico. Prostilci, kateri razpolagajo z večletno prakso v delavnicah, imajo prednost. Ponudbe z zahtevami na »Vardarsko banko«, Skopje. 5885

Oklic.

Dne 7. avgusta 1922, ob 13 uri se bo prodala na prostovoljni sodni dražbi v Ribčevem lazcu št. 37, nepremičnina vlož. št. 150 k. o. Savica, t. j. hiša št. 37 v Ribčevem lazcu poleg ležečih njiv in travnikov skupni izmeri 1 ha 48 arov 92 m², poleg Bohinjskega jezera. Izklicna cena je določena na 9.400 K. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri podpisnem sodišču med uradnimi urami. 5905

Kr. okrajno sodišče v Radovljici,

na uradnem dnevu v Bohinjski Bistrici, oddelk L, dne 31. julija 1922. A 230/21 6

Razpis.

Občina Moste pri Ljubljani razpisuje nabavo bakrene žice, izolatorjev s kljukami in drogove za napeljavno električnega daljnovoda za tuk. občino in sicer:
317 kg žice 15 mm prereza,
500 kg žice 25 oziroma 26 mm prereza,
26 kg žice 35 mm prereza,
60 kg žice 45 mm prereza, dalje
400 izolatorjev a 12 cm in
200 izolatorjev a 9 do 10 cm s kljukami, ter
200 do 220 drogov kostanjevih ali borovih a 7 m in
20 drogov a 9 m dolžine in na tankem koncu najmanj 14 cm debelosti.
Ob enem se razpisuje tudi vsa naprava celokupnega daljnovoda. Interesenti morajo biti koncesionirani. Tozadavne ške so v pregled v obč. pisarni. Ponudbe je vlagati najkasneje do vstetega 8. avgusta 1922 pri podpisnem uradu. 5911

dr. Josip Stare

finančne prokurature tajnik v pok. in posestnik, bivši občinski svetovalec v Ljubljani itd.
dne 31. julija t. l. po dolgi mukepolni bolezn, v 74 letu svoje dobe mirno preminul.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v Ljubljani v torek, dne 1. avgusta ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gosposvetska cesta št. 5 do mestne meje in se prepelje nato v Mengeš, kjer se položijo truplo dne 2. avgusta ob 9.1/4 uri dopoldne v rodniško grobnico k večnemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Prosi se tihga sožalja.
V Ljubljani, dne 31. julija 1922.
Anton, Ferdinand in Feliks Stare, bratje.

Na stanovanje

in hrano se sprejme gospodična. Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 5890

Modni salon

Teodor Kunc
zaprt
od 1. do 15. avgusta 1922.

V najem vzamem manjši

trgovski lokal
na prometnem kraju. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5901

Službe

za popoldanske ure išče v vseh železniških strokah dobro izurjen železniški uradnik v kakšni pisarni. Ponudbe pod »Popoldanska služba/5893« na upravo Slov. Naroda. 5893

Zobni atelje

Herman Peters
Prešernova ulica štov. 15.
ne ordinira
od 10. septembra 1922. 5895

Vzgojiteljica

vešča slovensčine, nemščine, deloma francoščine, želi mesta k otrokom, ali kaj sličnega. Prevzame tudi pouk nemščine ali francoščine (začetnike). Ponudbe pod »Takoj 5879« na upravo Slov. Naroda. 5879

Svarilo.

Društvo krovskih mojstrov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja vse cenjene hišne posestnike, gospodarje, njih namestnike i. t. d., da ne dajo pokrivati in popravljati svojih streh na poslopih raznim elementom in krpučarjem, kakor se je to v večji meri dogajalo dosedaj. Taki ljudje strehe tako pokvarijo, da jih še strokovnjaki za njimi popraviti ne morejo. Tudi bode odslej dalo društvo take nekoncesionirane kvaričelje streh za vsak slučaj policijsko zasledovati ter jim takoj na mestu ustaviti delo.
V Ljubljani, dne 25. julija 1922.
J. Križnar, predsednik. Grill, tajnik.

Korespondenca.

Dve mladi, živahni, črnolasi vdovi želi korespondence z dvema inteligentnima gospodoma. Dopolni pod »Zabava«, poštno ležeče, Ljubljana. 5861

Rdečo ali Inkarnatno deteljo

je dobiti pri **Sevor & Komp.**, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 5739
V Ljubljanskem predmestju je na prodaj

hiša

z vrtom. Pripravna je za preureditev v trgovino. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 5888

Proda se lepa hiša

v Celju sredi mesta, 2 nadstropna, z lepim vrtom, cena ugodna, posredovalcev se ne potrebuje. Naslov pove uprav. uprav. Slov. Naroda. 5858

Hiša

z 9 sobami, gostilno in opravu, nekaj zemlje, hlev in skedenj se proda ali zamenja s posestvom. Cena K 600.000. Dopolni pod »Na Dolenjskem« na an. družbo Aloma Company z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 5811

F. DEBELJAK

(preje A. RASBERGER)
Ljubljana, Sodna ulica štov. 5.
Zaloga vsakovrstnih gramofonskih plošč: koračnice, valčki, polke, orkestralna glasba, opere, operete, svetovno-slavni solisti i. t. d. 5455

Avto pnevmatiko

v vseh velikostih nudi
Jugo-Avto, dr. z o. z.
Ljubljana, Poljanska c. 3.

Sukno

za promenade in športne obleke v bogati izbiri
A. & E. Skabernič Ljubljana
Mestni trg 10.

Gostilničarji pozor!

Priporočamo svojo veliko zalogo raznovrstnih vin iz tukajšnjih gorc Bizelsko, Sornje, Pišče in sicer ručeta vina od K 22— naprej, dobra bela vina od 24— K naprej. Zbrana fina sladka vina rizling K 30—32—. Točna in solidna postrežba in tudi sodi na razpolago. »Globus«, trg. dr. za eksport in import z o. z. Brežice. 5833

Samostojen, bilanco zmožen

knjigovodja in korespondent
zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika in pisanja, po možnosti izveščen v železniški trgovini, se išče za železniško podjetje na Gorenjskem. Podrobne ponudbe dobro priporočenih prosilcev mod. »Železniska tovarna 5859« na upravo Slov. Naroda. 5859

Modele čevljev

v celih serijskih iz lepenke, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavljajo za tovarne obuvale in čevljarje. Apertne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezono. 5479

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi doposlane materiala, prvotnost, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

Tovarne obuvale

Nakup, reparatura in prodaja
Cevljarskih strojev
zahtevajte prošpekte od **RALPH. F. RICHTER**, Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuvale. Zahtevajte prošpekt.

Mesečna soba

dobro, iščem. Za dva prostora plačam 1000 K. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod »Snažna soba/5855«. 5855

Trgovski sotrudnik

dobro detajlist, se sprejme pri manufakturni trgovini **Logar & Kalan** v Kranju. 5815

Proda se

lep in dobro ohranjen biljard s kretalno desko (Wendebrett). Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5816

Čebelarji, pozor!

čebelni vosk kupuje po najvišji ceni **Jadran**, tovarna kem. izdelkov, Iv. Lapajne, Ljubljana-Moste. 5797

Več stavbenih parcel

v velikosti po 400 — 500 m² se proda v Zg. Šiški. Pojasnila daje Albin Smerkolj, Kolodvorska ul. 26, Ljubljana

Pošteno dekle

išče gostilno v najem, vzame pa tudi na račun. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 5838

Kupim košnjo sena

do 3000 kg starine. **Adolf Žabjek**, mesar, Ljubljana, Poljanska c. 5750

Administrativni vodja

velikega industrijskega podjetja, več slovensčine, srbohrvaščine, nemščine, italijanščine, francoščine in češčine, z absolutnim juridičnim študijem, komercialno izobrazbo in večletno prakso išče mesta ravnatelja pri podobnem podjetju v Sloveniji ali Hrvaški. Ponudbe pod »Ravnatelj 5814« na upr. Slov. Naroda. 5814

Družabnik

s kapitalom od 3—10 mil. kron se išče za veliko trgovsko podjetje v Zagrebu. Državljanstvo in izobrazba postranska stvar. Ponudbe pod »Družba 5784« na upravo Slov. Naroda. 5784

Trgovski sluga

vešč slovensčine in nemščine, dostojnega vedenja, se išče. Samo pismene ponudbe na poštni predal 133. 5828

Kompanjon

za dobro izoščo eksportno podjetje s 500.000—K in sodelovanjem ali brez tega se išče. Cenj. ponudbe pod »Štajerska 5830« na uprav. Slov. Naroda. 5830

Posavska štedionica d. d., Sisak

traži knjigovodju
sa bankovno praksom, večšteg hrvatskom i njemačkom dopisničtvu. Ponude sa svjedocima i ostalim prilozima, uz naznaku plaće i nastupu službovanja, neka se šalju ravnateljstvu. 5831

Vizitke, kuverte in pisemski

papir s firmo kakor vsako-
:: vrstne druge tiskovine ::
Izvirnje točno
„Narodna tiskarna“.
Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Prometni zavod za premož d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov
velenjski, šentjanški in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
la čehoslovaški in angleški koks za lvarne in domačo vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.
Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOŽ d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15/II.
Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.

J. MEDVED LJUBLJANA, Sodna ulica 7

Manufaktura na veliko

Naznanilo.

Tvrška Jernej Pirnat, pilarna, Martinova cesta št. 8,
je pod sodno upravo Naročila in plačila je nasiljavljati na upravo pilarne, Martinova cesta št. 8. Vsa naročila se bodo izvrševala točno, solidno in po zmernih cenah, ter se v to svrhu priporoča UPRAVA.

AMERIKANCI! POZOR! PRIMORCI!

Na prodaj krasno arondirano posestvo, obstoječe iz: ca. 18 orolov lepega bukovega gozda, ca. 10 orolov travnikov, ca. 12 orolov njiv, 1 oral vinograda, skupno ca. 40 orolov. Njive in travniki leže vsi skupaj, gozd je oddaljen 5 minut od posestva. Nadalje: nova enonadstropna hiša z obokanimi kletmi, mlin na 3 tečaje, desleč naokoli najbolj, z lastno vodo, stopce posebej, obokan živinjski hlev z vodovodom in hlevu, pód z mlatilnico in slamoreznicno na vodno moč, neodvisno od mlina, hlevi za svinje in kuhinja za svinje, 2 vezana kozelca (dvojnika, toplarja), kompletna kovačnica in kašča. Na posestvu se lahko vzdržuje 1—2 para konj, 18—25 glav goveje živine, 20—30 prašičev. Na posestvu na razpolago še vodna moč za napravo manjše žage. Posestvo leži v prijaznem vinorodnem kraju na Dolenjskem, oddaljeno dobre pol ure od železniške postaje. Cena 12.000.— amer. dolarjev, ali 250.000.— lir, ali protivrednost tega v našem denarju. Za delni znesek plačila se tudi počaka. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5897

Razglas.

Krovski mojster Franc Fujan, Ljubljana, Hovca št. 48,
ob Dolenjski cesti.
Izvršuje vsakovrstna nova krovška dela, kakor: s koranitom, eternitom, škalo, opeko, lepenko, lesnim cementom itd. Istotako prejema popravila raznih starih streh. Na zahtevo tudi zalaga z zgoraj navedenim blagom. — Delo preizkušeno, solidno ter po najnižjih dnevni cenah.

POZOR!

Potnikom, pridoščelcem in tujcem!
„GRAND HOTEL PETROGRAD“
(onstran železniške postaje)
Wilsonov trg 115, BEOGRAD. — Telefon 22-13.
Otvorjen 5. julija t. l. Hotel je moderno urejen, ima 120 elegantno opremljenih sob ter v vsaki sobi topla in hladna voda. Hotel razpolaga s kopelmi, saloni, separiji in vsem komfortom. Parna kurjava ter električna razsvetljava. Restavracija in kavarna razpolagata z izbornom jedjo in pijačo; prvovredna francoska in srbska kuhinja. Cene solidne. Postrežba brza in točna. Ravnateljstvo.

Spretna prodajalka

vešča modne stroke, se sprejme v modni trgovini A. Šinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana. 5807

Prostovoljna javna dražba

raznega pohištva in oprave
se bo vršila v sredo, 2. avgusta ob 9. dopoldne na Mestnem trgu 19, I. nadstr.